1508

Bölcsi-kortár

Ms. 365.
Codex hódex

1) Az elözéklevélen olvasható 1638. évi és a Codex-féle bejegyzés együtt.

2) Incipit (f. 1.)

3) Initiale (p. 34)

4) " (p. 131)

5) Explicit (p. 324)

6) Initiale (p. 370)

7) Desinit (p. 866)

8) XVI. szd. feljegyzés a hátsó (régi) elözéklevél rectojára.)

18 Januar. 1638:
Accepit à Gemr. Dñs
Gribstei Gab. P Gaspar.

Ezzel példány Orb. Pentapolitanus a Pfeiferi most Wittenberg könyvtárából került az ott levő Koresiek könyvtárába. Ott megvettem és adtam Lőcsén megvettem és adtam a Másodikéhoz évi részt tanoda könyvtárának 1860-ban

Konczsp

MAROS-VÁSÁRHELYI REFORM.
FŐTANODA
KÖNYVTÁRA

9498.

965

MAROS-VÁSÁRHELYI REFORM.
FŐTANODA
KÖNYVTÁRA
9498

Ut eam uxorem sumeret. Cumq; uxor eius
ex ea puellam peperisset. Moysi nomen
imposuit. Dicens. Quia exposui eum
aquis. Post multum uero temporis
mortuus est rex egypti. Filii autem
israel ingemuerunt in operibus suis.
Et ascenderunt clamores eorum ad
deum ex operibus. Et audiuit deus
gemitum eorum. Et recordatus est
pacti quod pepigerat cum abraham
ysaac. et iacob. Et respexit afflictionem
eorum. Et cognouit deus. Moyses
autem pascebat oues iethro cognati
sui sacerdotis madian. Qui adduxit
eas ad interiora deserti. Et uenit
ad montem dei horeb. Et apparuit
ei dominus in flamma ignis de medio
rubi. Et uidebat quod rubus arderet
et non combureretur. Dixitq; moyses
pergam et uidebo uisionem hanc
magnam. Quare rubus non
comburatur. Videns autem dominus
quod pergeret ut uideret. Uocauit
eum de medio rubi. Et dixit moyses
moyses. Qui respondit. Ecce adsum.
Dixitq; ei ne appropies huc. Solue
corrigiam calciamenti tui de pedibus
tuis. Locus enim in quo stas terra
sancta est. Et rursum ait. Ego sum
deus patris tui deus abraham deus
ysaac. et deus iacob. Qui cum audisset
operuit faciem suam. Non enim
audebat aspicere contra deum.
Dixitq; dominus. Uidens uidi
afflictionem populi mei qui est in
egypto. Et clamorem eius audiui
super duritia exactorum eius. Sciui
enim quod uelit eius dolores. Et
descendi ut liberem eum de manibus
egyptiorum. Et educam eum de terra
illa in terram bonam et spatiosam.
In terram quae fluit lacte et melle.
In loca chananei. et hetthei. et
amorrei. et pherezei. et euei. et
iebusei. Ecce clamor filiorum israel
uenit ad me. Et uidi afflictionem
qua affligunt eos egyptii. Et nunc
uade. Mittam te ad pharaonem regem
egypti. Et educ populum meum filios
israel de egypto. Dixitq; moyses ad
deum. Quis sum ego ut uadam ad
pharaonem regem. Et educam filios
israel de egypto. Dixitq; deus. Ego
ero tecum. Et hoc erit tibi signum
quia ego misi te. Cum eduxeris populum
de egypto sacrificabis deo super montem
hunc. Dixit autem moyses ad deum.
Ecce ego ibo ad filios israel. Et dicam
eis deus patrum uestrorum misit me
ad uos. Si dixerint mihi quod nomen
eius est. Quid dicam eis. Dixit deus
ad moysen. Ego sum qui sum. Ait
sic dices filiis israel. Qui est misit
me ad uos. Dixit adhuc deus ad
moysen. Sic dices filiis israel. Dominus
deus patrum uestrorum deus abraham
deus ysaac. et deus iacob misit me
ad uos. Hoc nomen mihi est in
aeternum. Et hoc memoriale meum
in generationem et generationem.
Uade et congrega senes filiorum israel
dicesq; ad eos. Dominus deus patrum
uestrorum apparuit mihi deus abraham
deus ysaac. et deus iacob dicens.
Uisitans uisitaui uos et uidi omnia
quae tractantur contra uos in egypto.
Et dixi ascendam uos de afflictione
egypti ad terram chananei. et hetthei.
et amorrei. et pherezei. et euei. et
iebusei. Ad terram lacte et melle
fluentem. Et audient uocem tuam.
Et ingredieris tu et senes israel ad
regem egypti. Et dicetis ei. Dominus
deus hebreorum uocauit nos. Ibimus
igitur uiam trium dierum in solitudinem
ut sacrificemus domino deo nostro.
Sed scio quod non dimittet uos rex
egypti ut eatis. nisi cogente manu
fortiori. Extendam igitur manum
meam et percutiam egyptum in
omnibus mirabilibus meis quae
faciam in medio eius. Et post haec
dimittet uos. Et dabo gratiam populo
huic coram egyptiis. Ut cum egredi
coeperitis non exeatis uacui. Sed
postulet mulier a uicina sua et
hospite suo uasa argentea et aurea
et uestes. Et imponetis ea filiis
uestris et filiabus. Et spoliabitis
egyptios. Respondens autem moyses
ait. Non credent mihi neque audient
uocem meam. Sed dicent. Non apparuit
tibi dominus. Dixit autem dominus
ad eum. Quid est hoc quod tenes in
manu tua. Qui respondit. Uirgam.
Dixitq; ei. Proice eam in terram.
Et proiecit. Et uersa est in colubrum
ita ut fugeret moyses eum. Et dixit
dominus ad moysen. Extende manum
tuam et apprehende caudam eius.
Qui extendit manum suam et tenuit
colubrum. Et uersus est in uirgam.
Ut credant inquit uisum tibi dominum
deum patrum eorum deum abraham
deum ysaac. et deum iacob. Dixit
quoque dominus ad eum. Mitte manum
tuam in sinum tuum. Qui misit
manum in sinum suum. Et cum
extraxisset eam leprosa erat sicut
nix. Rursum ait. Mitte manum tuam
in sinum tuum. Qui rursum misit
manum in sinum suum. Et cum
extraxisset eam reddita est carni
suae similis. Si non credent tibi
neque audient uocem primi signi.
Credent uocem posterioris signi.
Si autem et his duobus signis non
credent tibi neque audient uocem
tuam. Sumes aquam de flumine et
effundes super aridam. Et fient
aquae quas hauseris de flumine
sanguis in terra. Dixit moyses ad
dominum. Obsecro domine. Non sum
eloquens ab heri et nudius tertius.
Ex quo locutus es seruo tuo. Sed
impeditioris et tardioris linguae
sum. Dixitq; dominus ad eum. Quis
fecit os hominis. Aut quis fabricatus
est mutum et surdum. Uidentem et
caecum. Nonne ego dominus. Nunc
igitur uade. Et ego ero in ore tuo.
Et docebo te quae loqui debeas.
Dixit autem moyses. Obsecro domine
mitte quem missurus es. Iratusq;
dominus contra moysen. Dixit. Aaron
leuites frater tuus. Scio quod loquens
loquatur. Ecce egredietur in occursum
tuum. Et uidens te letabitur corde.
Loquetur ad eum. Et ponet uerba
mea in ore eius. Et ego ero in ore
tuo. Et in ore illius. Et docebo
uos quae operari debeatis. Et loquetur
pro te ad populum. Et ipse erit os
tuum. Tu autem eris ei in his quae
ad deum pertinent. Uirgam autem
hanc sumes in manu tua. In qua
facturus es signa. Abiit igitur moyses
et reuersus est ad iethro cognatum
suum. Et dixit ei. Uadam et reuertar
ad fratres meos qui sunt in egypto.
Et uidebo si adhuc uiuunt. Cui
iethro dixit. Uade in pace. Dixit
autem dominus ad moysen in madian.
Uade et reuertere in egyptum.
Mortui sunt enim omnes qui
quaerebant animam tuam. Tulit
ergo moyses uxorem suam et filios
suos. Et imposuit eos super asinum.
Et reuersus est in terram egypti.
Uirgam quoque dei tenebat in manu
sua. Et dixit dominus ad moysen.
Cum abieris et reuersus fueris in
egyptum. Uide ut omnia prodigia
quae posui in manu tua facias coram
pharaone. Ego autem indurabo cor
eius. Et non dimittet populum. Et
dices ad pharaonem. Haec dicit
dominus. Filius meus primogenitus
israel. Dico tibi. Dimitte filium meum
ut sacrificet mihi. Si autem nolueris
dimittere. Ecce ego interficiam filium
tuum primogenitum. Factum est autem
in uia in hospitio. Obuiauit ei dominus
et uoluit occidere eum. Sumens autem
sephora acutissimam petram. Circumcidit
praeputium filii sui. Et tetigit pedes
eius. Et dixit. Sponsus sanguinum tu
mihi es. Et dimisit eum. Tunc dixit.
Sponsus sanguinum circumcisionis.
Dixit autem dominus ad aaron. Uade
in occursum moysi in desertum. Qui
abiit. Et occurrens ei in monte dei
osculatus est eum. Cumque narrasset
moyses aaron omnia uerba domini
quae misit. Et omnia signa quae
praecepit ei. Abierunt simul et
congregauerunt omnes maiores natu
filiorum israel. Et locutus est aaron
omnia uerba quae dixit dominus
moysi. Et fecit signa coram populo.
Et credidit plebs. Audientes quod
uisitasset dominus filios israel. Et
afflictionem eorum respexisset.
Procidentes adorauerunt. Et
postea ingressus moyses et aaron
locuti sunt ad pharaonem. Haec dicit
dominus deus israel. Dimitte populum
meum ut sacrificet mihi in deserto.
Et ait pharao. Quis est dominus
ut audiam uocem eius et dimittam
israel. Nescio dominum. Nec israel
dimittam. Dixerunt ad eum. Deus
hebraeorum uocauit nos. Eamus
uiam trium dierum in desertum.
Et sacrificemus domino deo nostro.
Ne forte occurrat nobis pestilentia
aut gladius. Dixit autem eis rex
egypti. Quare moyses et aaron
auertitis populum a factis suis.
Ite ad onera uestra. Dixitq; pharao.
Ecce multa est modo plebs terrae.
Et uos requiem dare eis uultis ab
operibus suis. Non dabitur paleae
populo ad faciendos lateres sicut
heri et nudius tertius. Ipsi eant
et colligant sibi stipulam. Et
praecipio ut reddant numerum
laterum quem prius faciebant.
Nihil ex eo minuentes. Otiosi sunt.
Propterea clamant dicentes. Eamus
et immolemus deo nostro. Grauentur
operibus. Et faciant ea. Nec acquiescant
uerbis mendacibus. Egressi igitur
principes populi et magistri operum
locuti sunt ad populum dicentes.
Haec dicit pharao. Non dabo uobis
paleas. Uos ite et colligite sibi
ubicumque inueneritis. Nihil enim
minuetur de operibus uestris. Dispersus
est igitur populus per omnem terram
egypti ut colligerent stipulas. Et
magistri operum instabant eis
quotidie dicentes. Implete opera
uestra. Sicut cum paleae dabantur.
Et percutiebant eos qui praeerant
turbis. Dicentes. Cur non implestis
latericium numerum heri et nudius
tertius. Sicut antea fecistis. Ingressi
igitur principes filiorum israel
clamabant ad pharaonem dicentes.
Quare sic agis cum seruis tuis.
Paleae non dantur seruis tuis. Et
latericium numerum quem prius
faciebamus. Praecipis ut impleamus.
Ecce uerberibus tuis uexamur. Et
delinquit populus tuus. Qui respondit.
Otiosi estis. Otiosi. Propterea dicitis.
Eamus et immolemus domino. Nunc
igitur uadite et operamini. Paleae
non dabuntur uobis. Et numerum
laterum quem prius faciebatis.
Uidentes igitur filii israel quod
essent in malis. Et dicerentur eis
ab operibus suis. Occurrerunt moysi
et aaron qui stabant ex aduerso
eorum. Et dixerunt. Uidet dominus
et iudicet. Quia fetere fecistis
odorem nostrum coram pharaone
et seruis eius. Et dedistis gladium
in manu eorum ad occidendum nos.
Reuersus moyses ad dominum ait.
Quare domine afflixisti populum
tuum. Ut quid me misisti. Ex quo
enim ingressus sum ad pharaonem
ut loquerer in nomine tuo. Afflixit
populum tuum. Et non liberasti
liberationem tuam. Dixit autem
dominus ad moysen. Nunc uidebis
quae facturus sim pharaoni. Manu
enim fortiori dimittet eos. Et manu
forti eiciet eos de terra sua. Locutus
est autem deus ad moysen. Et dixit
ad eum. Ego dominus qui apparui
abraham ysaac. et iacob in deo
omnipotente. Et nomen meum adonai
non indicaui eis. Pactum quoque
meum pepigi cum eis. Ut darem
eis terram chanaan. Terram
peregrinationis eorum in qua
uersati sunt. Ego audiui gemitum
filiorum israel quem aegyptii
faciunt operantes. Et recordatus
sum pacti mei. Dic ergo filiis israel.
Quia ego dominus. Et educam uos
de angustiis egyptiorum. Et liberabo
uos de seruitute eorum. Et redimam
uos in brachio extento. Et in iudiciis
grandibus. Et assumam uos mihi in
populum. Et ero uester deus. Et
scietis quia ego dominus deus uester
qui educo uos de angustiis egyptiorum.
Et introducam uos in terram super
quam leuaui manum meam ut darem
eam abraham ysaac. et iacob. Et dabo
eam uobis possidendam. Ego dominus.
Locutus est moyses ad filios israel.
Et non audierunt eum prae angustia
spiritus et operibus duris. Dixit
autem dominus ad moysen. Ingredere
et loquere ad pharaonem regem
egypti. Ut dimittat filios israel de
terra sua. Qui respondit coram domino.
Ecce filii israel non audierunt me.
Et quomodo audiet me pharao. Et
ego incircumcisus labiis. Locutus est
autem dominus ad moysen et aaron.
Et praecepit eis ad filios israel et
ad pharaonem regem egypti. Ut
educerent filios israel de terra egypti.
Hi sunt principes familiarum in
domibus patrum suorum. Filii ruben
primogeniti israel. Henoch. et phallu.
Hesron. et charmi. Hae familiae
ruben. Filii autem simeon. Iamuel.
et iamin. et ahod. Et iachin. et
sohar. et saul filius chananitidis.
Hae familiae simeon. Haec nomina
filiorum leui per cognationes suas.
Gerson. et caath. et merari. Anni
autem uitae leui centum triginta
septem. Filii gerson. Lobni. et semei
familiae eorum. Filii caath. Amram.
et isaar. et hebron. et oziel. Anni
autem uitae caath centum triginta
tres. Filii merari. Moholi. et musi.
Hae familiae leui per cognationes
suas. Amram autem accepit uxorem
iochabed patruelem suam. Quae peperit
ei aaron et moysen. Anni autem uitae
amram centum triginta septem. Filii
autem isaar. Core. et nepheg. et
zechri. Filii oziel. Misael. et elisaphan.
et sethri. Filii autem aaron. Nadab.
et abiu. et eleazar. et ithamar.
Filii autem hebron. Iemuel. et iamin.
et aaron. et sohar. Filii oziel. Misael.
et elisaphan. et sethri. Filii autem
aaron. Nadab. et abiu. et eleazar.
et ithamar. Filii autem hebron.
Iemuel. et iamin. et aaron. et sohar.
Filii oziel. Misael. et elisaphan. et

ecclī amicicia uulnie ḡnoſcī i ſuuīge ſoꝛtiꝑ.
ꝙ ſcīm ꝑ ꝓuenienciā cāpe lingua deſiſtit l'
ſine ſapiencī ſi placet l'ꝛeimpnēs ſi diſp
liceāt memoꝛiāq; illoꝝ uſuuī. Os tuū
Abundauit neꝙuicia ꝙ lingua tua ꝛei na
tat doloſ. Sedens adūſus fꝛēm tuū ioq
uāſ. ꝙ adūſus filiū mīs tue ponebas
ſcandalū. ꝟ ſcīm ꝙ tacui. Exiſtimaſti mī
qꝺ ego tui ſimilis angnā te ꝙ ſtatuā ti
bi ante faciē tuā. Que ecclī audiēs ꝙ uni
uꝛſis ē noſ laboꝛiōſ ſudaꝺe. ꝙ alios deꝛiſiū
do lauoꝛare dolere uidēoꝛ qꝺ ecclīm ādi ꝙ
ꝙ uꝛridendi ꝛenoſ ſit ablata ocaſio. ꝙ ex
ecclēſiaſtīs ꝓ nichilo ſuſpiciēs. imo lacerare unde
aduſarij ꝛequeāt. ꝙ ſi uce ecclīm ī ipſe
tuo placet q̄ ꝙ mī nō diſplicet. ꝙ michil
ecclm ꝛapiendi putāt. Cur ea q̄ ſub alte
nay. ꝙ obſcuꝛa uel addita ſunt l'amputa
ta legunt. ꝙ negligūt q̄ꝛ ambele uꝛti
ſtoꝝ uſuſ ꝙ ſimilitudinē ecclīe ſuſcepūt
Cur ea q̄ grauē inuenīt ꝙ ſuſpēnī. pauſa
ta aliꝙ ecclīm ſimiliꝛ diſſeꝛentes. q̄ur
q̄ ſunt ſtulticiā ꝓ q̄n uera diuīna ꝓferre
q̄ſtuſ ſē. Vnde aut ī nouo teſtamto
placeꝛe ꝓ uīuꝛ aſſumpta tuſtimonia q̄ ī
ſtibus ueꝛis, ſi ꝓbēnī hec dicam. ne oīa
ſuperuacuū tacēe uideaī. Cꝙm ꝓ ſcē pa
ule doctoꝛis ecclīe uas ſtuſtimoniū ꝙ exem
plū ē. ꝙ hoſ libꝛoſ q̄oſ ecclīa ſtocꝛie unīuſ
ſi xpī ſuſcipit nō ꝓbat. decuit dī ſpūſ
ſcī ꝛegere artuſ ꝓphāe ꝙ explanatoꝛes ſu
cuncte. ꝙ omiſſū iam diu op̄ q̄ꝺā poſt
modū ꝛepēre. ꝓpē cum ꝙ admiꝛabile
lectoꝛ uiꝛ ꝑſima chꝛi ꝓfidē iuuīe ſtagiuer
ꝙ mee ad ꝑtā ſtibuāt̄ moꝛtuoꝝ oſſa
uiꝛoꝝ cuꝛſus ſiue da debiāt̄ aſſuꝛe nāſuꝛe.

Et tūc ē uꝛ ꝑ moꝛtē moy
ſi ſeꝛui dñi ꝛeqꝛē dīxit ad io
ſue filiū nun miniſtꝛū
moyſi ꝙ dicēs ei. moyſes
ſeꝛuus meus mꝛtuuſ ē. ſuꝛ
ge ꝙ tꝛanſi iꝛdanē iſtū
ꝙ omis ꝓple ꝛeꝛā ī ſtꝛum qm̄ ego dabo fi
lijſ iſꝛl. Omnē locū q̄ calcauīt ueſtigiū
pedis uſꝝ uob̄ tradam. ſic̄ locutus ē mo
yſi. ab deſeꝛto ꝙ libano uſq; ad flumē magnū
euffraten. Cꝛaſ̄ tm hetheoꝝ uſq; ad mare
magnū ꝙ ſolis occaſū. eꝛit̄ tm̄ uſꝝ uſq;
illuſ nō ꝓterit reſiſtere cunctis diebꝫ uite

tue. Sicut fui cum moyſe. ita ero tecū.
nō dimittā nec deꝛelinquā te. Confoꝛtāe
et eſto robuſtus. Tuoꝝ ſoꝛte diuides ꝓ
pulo huic tꝛā ꝙ qua uendicaui ꝓatꝛib; eoꝝ
ut tꝛadēm eis illoꝝ. Confoꝛtaꝛe ḡ ꝙ et
to robuſtus nimiꝝ ut cuſtodias ꝙ facias
ex omnē legē q̄m ꝑcepit tibi moyſes ſeꝛ
uus meus. nec deꝛtineſ ab ea ad dexteꝛam
ꝙ ad ſiniſtꝛā ut intelligas cuncta q̄ agis.
Nō recedat uolumē legiſ huius ꝺ oꝛe tuo.
ſꝫ meditabꝝ ī eo die; ac nocte; ut cuſ
todias ꝙ facias omnia mandata q̄ ſcꝛipta
ſunt ī eo. tunc dirigis uiam tuā ꝙ ī ꝛei
ugeſ ea. Ecce ꝑcepi tibi confoꝛtaꝛe et
esto robuſt. Noli metuere ꝙ noli timere
q̄m tecū est deus tuus ī omib; ad q̄cūq;
pꝛgꝛeꝺꝛis. Precepit ioſue pꝛincipib; ꝑpli
dicens. tꝛanſite ꝑ meduꝝ caſtꝛoꝝ ꝙ imꝑ
ate ꝑ ꝑꝛate. Preparate uob̄ cibaria q̄m
ꝑ diem tꝛiū tꝛanſibitis iꝛdanē ꝙ intꝛa
tis ad poſſidendā tꝛāſmi. q̄m dñs deus uꝛ
dabit uob̄. Rubenites quoq; ꝙ gaddi
tis ꝙ dimidie tꝛibui manaſſe ait. Sꝛmō
nem ſeꝛui moyſi q̄ ꝑcepit uob̄ moyſes ſeꝛ
uus dñi dicens. Requies uꝛa erit uob̄ ꝙ
omne tꝛiū. Vxoꝛes uꝛe ꝙ filij ac tꝛiū
ma nebūt ī tꝛa q̄m tꝛadidit uob̄ moy
ſes tꝛans iꝛdanē. Vos aut tꝛanſiēs armā
ti ante fꝛēs uꝛos. omīs foꝛtes manu ꝙ pug
nate ꝓ eis donec detꝛuq̄ dēt fꝛib; uꝛis
ſic̄ uob̄ dedit. Et poſſideant ipī q̄ terꝛā quam
ego ſtꝛādaturus ē eis. Et ſic reuertemini ī tꝛā
poſſeſſiōis uꝛe ꝙ habitabitis ea q̄m dedit uob̄ moy
ſes famul' dñi tꝛans iꝛdanē ꝛ ſol' oꝛti. Re
ſpondeꝛūq; ad ioſue atq; dixeꝛūt. Oīa q̄ ꝑce
piſti nob̄ faciemus. Et quocūq; miſeꝛis ibim.
Sicut obediuimus ī cūctis moyſi. ita obediem
et tibi. tm̄ ſit deus tuus tecū ſic fuit cū moyſe. Qui
cūq; inobediuit oꝛi tuo ꝙ nō obediet cūctis q̄
mondb; quos ꝓcepeꝛis ei. moꝛiat. Tu tm̄ cō
fiꝛtare ꝙ uiꝛiliteꝛ age. Miſit q̄ ioſue filius
nun ꝺ ſeꝛbum duos uiꝛos exploꝛatoꝝ ſecꝛe
dicens. Ite ꝙ cōſideꝛate tꝛāſmaꝛinā
ꝙ ꝛiho. Qui pgentes ingreſſi ſunt
domū mulieris meretꝛicis nomine rahab.
ꝙ quieuēꝛ apud eā. Nunciatū q̄ ē ꝛegi hie
richo ꝙ dicū. Ecce uiꝛi ingreſſi ſunt huc
ꝓ ueſtꝛā filiōſ iſꝛl. ut exploꝛaꝛēt tꝛāſmaꝛinā
egreſſus ꝛex hiericho ad mulieꝛē dicens. Profer
ꝺ huc uiꝛos qui uenēꝛ ad te ꝙ ingreſſi ſunt

semeu mulleas ꝛ ellos ꝛ naeleth. azanas. &
ex filijs folore. homanias. inimaenus. et
nachanie uilio redꝺ ꝛ allas. Et ex leui
tis iazalydis ꝛ semeis. ꝛ olnus ꝛ aulitas. et
fattcias ꝛ oelnas. ꝛ eleonas. & ex sacris cā
tozaby. elnasiu. zaccurus ꝛ ex oliuarijs
fallumus ꝛ tolbanes. Et ex fil' ex filijs
forosi. niemias. neddias ꝛ melchias. mi
chelus ꝛ eleazarus. nemebias ꝛ banunaę.
& ex filijs tolamam. ehamas. ꝛ zachariꝫ
ieelis. nobdi. ꝛ eunoth. ꝛ elias. Et ex filu
is zatoe. eliadis ꝛ helnasim. ꝛ otthias. ꝛ
laumoth. ꝛ zabdis. ꝛ edias. & ex filijs
bebe. iohꝫ. ꝛ amatias. ꝛ zabdias. ꝛ emeue.
Et ex filijs banni olami ꝛ malluch. ꝛ ed
deus. ꝛ alias. ꝛ alaby. ꝛ eunoth. & ex filij
addin. naatif. ꝛ moosias. ꝛ aleeunus. ꝛ ma
anas. ꝛ bafeas. mathanias. ꝛ bafel. ꝛ bani.
ꝛ manasses. Et ex filijs nuae. nonas. ꝛ
afras. ꝛ medabias. ꝛ alameas. ꝛ symon be
ianum. ꝛ ma aus. ꝛ manias. & ex filijs a
som. carmael. mathanias. ꝛ banni. ꝛ eli
phalati. ꝛ manasses. ꝛ semei. Et ex filijs
banu. ieremias. ꝛ moodias. ꝛ abiamus.
nobei. ꝛ anneas. ꝛ ecphas. nonas. ꝛ ma
nunoth. ꝛ eliasib. ꝛ mathanie. ꝛ elyalis. ꝛ
oniias. ꝛ onethus. ꝛ samedi. ꝛ sambuc. ꝛ io
sephus. Et ex filijs nobeli. ꝛ delus. ꝛ ma
thathias. ꝛ baliadus. ꝛ zecheda. sedmi et
iesei. ꝛ anneas. Omnes isti quinerunt uxo
res alienigenas. ꝛ dimiserunt eas cum
filijs. Et inhabitauit sacerdotes ꝛ leuite. ꝛ
qui cum ex ihl' in erim. ꝛ nouera. ꝛ ex o
una nouilunio mensis septimi. Et erant
filij ihl' in habitationibus suis. Et congrega
ta est omnis multitudo simul in atrium q̄ est ante
portam aquarum. Et dixerunt ieldre pontifi
ci ꝛ lectori. ut offerret legem moysi q̄ tradita
est a dño deo israel. Et attulit ieldrus pontifex
legem omni multitudini ꝛ. a uiro usq; ad
mulierem. omnibus sacerdotibus audire legem
nouilunio mensis septimi. Et legebatur in
platea q̄ est ante portam aquarum. a mane
luce usq; ad meridiem. coram uiris ꝛ mulieribus.
Et dederunt oēs sensum ad legem. ꝛ stetit
ieldrus sacerdos ꝛ lector legis sup lugubre
tribunal q̄ fabricauerat. ꝛ steterunt ad
eum machias ꝛ samus. ananias. azą
rias. urias. ezechias. ꝛ balsam. ad dextrā
ꝛ ad sinistrā. faldeus. misael. malachias.

abdastus. salmus. nabadias. ꝛ zacharias.
Et assumpserunt ieldrus uirum coram omnibus
de me. placuit enim in conspectu omnium.
Et cum absoluisset legem. steterunt
benedixit ieldrus dñm deum altissimum.
deum sabaoth omnipotentem. Et respondit omnis
populus. amen. Et eleuatis sursum manibus.
procidentes in terram. adorauerunt dñm. Et
iosue ieldrus ut docerent legem ihl' ꝛ bun
aneus. ꝛ sabbias. nadmus. ꝛ accubz.
ꝛ sabbatheus. ꝛ calitas. ꝛ azarias. ꝛ oziad.
ꝛ anamias. ꝛ helias. leuite q̄ docebant le
gem dñi. ꝛ cum distinctione legebant le
gem dñi. ꝛ perferebant singuli ex qui
intelligebant lectionem. Et dixit athumet
ieldre pontifici. ꝛ lectori. ꝛ leuitis qui
docebant multitudinem oēs. dies hic
sanctus est domino. nolite mesti esse. Dies enim
sanctificatus est. Et leuite denunciabant
omni populo omnibus dicentes. Dies
hic sanctus est. solite mesti esse. Et abierunt
omnis manducate ꝛ bibite. repulam. ꝛ dā
te mutationes quibus non habetur ꝛ epu
lentur. magnifice enim sunt epulate urbes
quibus edicta sunt. Et congregata sunt
omnis simul in erim celebrare festum
testamentum dñi dei israel.

Explicat lib esdre secundus.
Incipit liber tobiae.

aut mutet mutet speciose sic fiue
rob in mutuis aria. Dein ait pr hinc
tace inte fit eau. Vnit aut ro b post h
c. xl. annis. tuder filios suos et filios
filioz suoz usq; ad quarta generatio
nem. et morimus est senex plenus die
rum. et obiit mortuus est anno fuer. cc.
xl. et vnus.

Incipit epla quos tungit sacdo
tum. Imo arta no dubitat q
xpi uerit amor. Qui et amos
iosie. amos. zacharia. mala
chi. q; posset scripsisse si lic
uisset pualiuse. Quintus so
lenia sumptuu notarii mbos
et libros sustentatus. ii ub
potissimu unu deludere inge
nii. set qcc ex lar frequs tur
ba diuis posterit qi aut equi
sime ut eius et uniuersis
alius laborare. aut i rone dari
et accepti cuiq; pri uos obnoxii
simi. et q; longa egrotatione
fructus ne perut hoc anno reu
cem. et apud uos mutis cem. tu
dui op unu ne minus sanum
mp; uideret tui saloi
nolumnu. et salob. qua spe
ret palolas mulgatu aut edi
no pharisaeu uocit. Celeb qd
grate ecclie lectione tene
rem possimus dre. Ministrum
q; ut minimu ingeniu unum cum
eu eruditos
resu filii sirach uber. et alius pse
udepigraph qui sapientia salomo
nis inscribit. Quou priore uehemi
eu repudiandu ecclie tri eu ap lanos
si parolas priorum. Cum uenit eu
ecclias. et cum eu cum coep. i fili
mi diem salomonis ne solu ubiq nu
mero. si et materia gene accumulet.
Secundu apud hebreos musq e. qi cupe
stilus greca elaborata redolet. et no multu
scripture uerum hunc et inde filiolus af
firmant. Sicut q iudith. et tobi. et ma
chabeoz libros legit quos eccliā. ser
uare magis quam canonicos scripturas si uelit. Sic ut
hec duo uolumina legat ad edificatione
plebis. no tam ad auctoritate ecclias

nec ad dogmatu confirmatione. Sicut
sane. Ioseph. nepos ma gri scholas placere
habet cum a nob olim emendata. Nec
enim sic noua condere aut uetera destru
amus. et cum eu diligentissime legit
sciat magis nim intelligi. que ilo mo
cum uas transfusa coaluerit. si tamen
d pio purissime commendata uelit sui
lapsoz ignoscit.

Incipit liber salomonis fi
lii dauid regis isrl. Ad
sciendā sapientiam
et disciplinā ad intel
ligenda uba prudē
tie. et suscipiendā e
ruditionē doctrine.
iustitiā iudiciū et
equitatē. et dandū paruulis as
tutia. adolescentiū scientia et in
tellectu. audiens sapiens sa
pientior erit et intelliges gu
bernacula possidebit. Animaduer
tet parolā et interpretationē uba sa
pientiū et enigmata eoz. Timor
dñi. principiū sapientie. Sapi
entiā autē doctrinā stulti despi
cunt. Audi fili mi disciplinam
patris tui. et ne dimittas legem ma
tris tue. ut addatur grā capiti
tuo et torq; collo tuo. Si lactauerit
te lactatores tui ne acquiescas
eis. Si dixerint uenite nobiscū in
sidiemur sanguini. Abscondam
us tendiculas frustra iaci
tur rete ad
eos qui sentiunt
eis. Ipsi enim
sanguini. Absconditis
tendiculas
insidiantur
eis et infertunis
uitae
eorum. et integru
de seculo
rum. Omnes
semitas
iniquorum
et mpi
dorsi
mus
gressus
nobis
mar
supiu
unus
sit omniu
uestri. filium ne
abuleis qi ad
ipsius pedem
uiu a semita
eoz. pedes
eoz ad malu currunt et festinant
ut effundat sanguinē. frustra aut iac
tatur rete ad oculos
penatoz. pi qz
o sanguinē suu insidiant et moliuntur
insidias animabus suis. Sic semitae om
nium qui possidentur rapiunt
animas possidentiu rapiunt. Sapi
entia foris prdicat. in plateis dat uocē
suā. In capite turbaz clamitat in
foribus portaz urbis profert uba sua di

areas. onens dño. l'onetal'. ℔. ℣ inquitas.
athan. aste humil'. l'rensio ista. ℨ ana. uqui.
anab. dorat'. l'dorat'. l'dorato.
anadia. dos'. l'des dño. ℨ an. hourd' l'arend'.
azum. horror. l'ira. seu hourendi. à turbles.
azymm. q̃ ẽ hec aqua. l'ꝑpati iacie. seu aciem
ꝑpantes. aii aciei ꝑparatio.
eb. lupus. l'rapax. seu denotans à denotatio.
ebud. fluens. or is. l'torrens fluuius.
ebadia. ab q̃ zabadia. ℨ cens. aste creatricis:
ebec. uectima. l'rapina. seu hostia. à deuoro.
ebedẽ. donat'. l'dorat'. seu fluens. ste à fluuio i.
eber. lupus. gilans. l'deuotatus. reuerentiosus.
ebi. lupus. mis. l'denotatio mea.
ebida. dons. nec fecunda. l'doratio mea. delida. vel'.
ebub. rapuit. l'minuit. ℨ ebul. hereditas. l'hereditas.
ebulonitis. ymaginum. l'ydolatria. ℨ ingratus.
ezi. memoria mea. l'memoratio mea. ℨ oris fluuii:
ezim. memoria mei. l'rememoratio mea. ℨ ingratus.
ezrim. memoris. eos. l'memoratio eor.
ezuni. memoria nostra. l'rememoratio nostra.
ephet. mea. ℨ ephi. l'ephi. ℨ ephi. l'ephi.
ephrata. fecundus. l'fecundus.
el aste mis. l'iste m. ℨ ostendens à ostensio. ꝑpis eor.
elpha. or mans. l'or tinens. hii or ambulans. à:
eluma. fluens. l'iste fluuius eius. ℨ requies:
emeri. aste amaricans. l'iste ira eorum.
amarim. amaris. eis. l'amari eor. seu ꝑpis eor.
emir. psallens. in. l'cantus mei. seu iste laudes:
ena. emouens. l'remotio. seu pe regredies. à ꝑpa:
enam. emouens eos. l'remoto eor. seu regredies
es. aut ꝑpa requies. ℨ iudus. l'iste ꝑsuasio:
ar vel. iste magi es. l'ista e magna di. ℨ audiens.
enmoth. iste ultimus mortis. l'iste mortuus. al
esium. aste lapis. l'ista dormitatiel. ℨ echaa. ste pa:
es. ai. iste ama. ris. l'ama. ris. ris.
esyn. iste arrogans. l'iste arrogans.
esma. iste arrogans. l'ista. anima eis. ℨ eor.
eu. antiqui. l'ingratus. ℨ enan. mus. eis. l'ingratus
iphi. florens. l'geminus. ℨ ul'illuminatus.
iphei. florenter. l'geminanter. ℨ iphi. gineti.
iphai. gineti mei. l'illuminatio mea.
io. oratio. l'oratio. ℨ iza. horrendus. l'terribilis.
o. iste. l'ista. ℨ o'ie. attabens. l'attractio.
aua. minor. l'pusilla. seu uitula. sthmans. aii
obadonias. fluens. l'tra ℨ uitula. sthata.
uenerunt qui dñs. l'fluens. tarne. mena dño.
ozip. pphe. l'pheuzano. ℨ oob. auni l'oriue.
obelish. uictus. l'pfens. seu uincens. à pruano.
olech. iste pauidus. l'iste minax.
olomim. ꝑpantes aciem. l'in acie ꝑparata.
oon. iste iniquus. l'iste inutil'.
or. plasma. l'plasmatus. seu iste apprehendens.

aute. iste unicus dñs.
con. plasma mea. l'plasmatus. mis. seu iste
apprehendens me. à iste unicus dñs.
owobabel. aliena confusio. l'cor in baby'lẽ.
seu iste ꝑnceps ẽfusionis. aii iste magi.
oraim. q̃ ẽ hec aqua. l'q̃ ste hec cogitationes.
seu ꝑparantes aciem. aii iacie ꝑparati.
usticis. osilium. l'osiliatus. hic. v. ℨ.
usim. osiliantes eos. l'osiliatores eor.

MAROS-VÁSÁRHELYI REFORM.
PŐTANODA
KÖNYVTÁRA

365

Bolyai - Kvt.

Ms. 374.

Somogyvári formulás könyv
(XV. sz. vége)

1) Első csonka levél rectoja
2) " " " versoja
3) " teljes " (f. 2.) rectoja.
4) f. 120.
5-20) Krónikás részlet (f. 260-267)
21-22) Az utolsó levél rectoja.
22) " " " versoja.

Bolyai - Hvt.

Ms. 377.

Somogyvári formulás könyv
(XV. sz. vége)

1) Első sorba levél recto-ja

2) " " " verso-ja

3) " telys " (t. 2.) recto-ja.

4) f. 120.

5-20) Krónikás részlet (f. 260-267)

21-22) Az utolsó levél recto-ja.

22) " " " verso-ja.

2

4

11

7039

2

Dispensatoria ad [illegible]
tionem

Ex Capitulum &c. Qe nos administrum et legitimum
petitum Thome Georgy Cantor de Zonegeschlos
nobis allatum, quod ex nobis Dompt honorabilis, vitas
honest. &c. quod et gratiosius nos de suffragiis
sufficientem tunc Georgy audiendo. quid pro testimonio
Ordinis. Quorum dessum. Qui tandem exposuit ad
dos venerab. nobis [illegible] Quorum
In festo beate [illegible] primo [illegible]
Georgius de Dicta Zonegeschlos. In [illegible]
[illegible]. In domo sue habitacionis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [

CXXII 120

Habilitacio Ruperti ducis Bawarie

Item Annorum xpm dat Genealogias Descriptio Aetatum

Anno dom cc xxx°	hic Seth Abe natus est
Anno ix° c° xc° v°	hic Enos natus est
Anno viii° cc xcvij	hic Dibinum factum est.
Anno vii° c lxxxiij	hic Abrahams floruit
Anno vi° cc	hic Ihs xps filius dei nasci
Anno dom ccc°	Johannes Baptista predicauit
Anno dom ccc° iij°	Cristus filius dei passus est
Anno dom lx v	Johannes frater Jacobi ab herode decollatus.
Anno dominj xl iij°	Jacobus frater dom. A Judeis lapidatus est
Anno dominj lxx ij	P. Petrus crucifigitur. P. Paulus decollatur.
Anno dominj c j	Johannes Euangelista lx viij anno pt passum. Transit hinc anno xpi. vij. In Epheso regnauit
Anno dom c. x. iij°	Philippus cum Cypriano Imperator primus fuit
Anno dom cc lxx iij°	Constantinus cum matre regnauit Elena.
Anno dom cc lx vj	Constantinus Beato Siluestro Baptizatur.
Anno dom cc lx ix	Tunc dis ab Elena In India ... Inuenta est ...

Anno domini ccc lxx iiij — Theodorus presbiter obijt

Anno domini ccc lxx viij — Augustinus epus migrauit ad dnz

Anno domini dcc lxxxx viij — Caput Johannis Baptiste venerat ayonarbis

Anno domini dc cc — Benedictus presbiter effulsit orientibus

Anno domini dc cc xx — Dionisius Abbas pastoralem cathedram construxisset

Anno domini d. xx vij — Gregorius pontificali cathedra sublimatur

Anno domini d xxx° — Beus Anglor ad xpm conuertunt

Anno dom d xxix — Gregorius papa migrat ad dnm

Anno dom d lx vij — Perse vexillum rome apportant

Anno dom d lx vnj — Evarius lignum crucis Theosolima reportat

Anno domini d xix — Corpora Sancti Benedicti et Scolastice in gallia deportant

Catalogus Regum Francorum

Anno dom d cc xl viij. — Karolus filius primum regnat.

Anno dñi . d — Hungarij Theutonum Karoli et Bauariam igne cremant.

Anno dñi d cc cc lxxxx iij — Rex Stephus Hungarie regnare cepit

Anno dñi d cccc lxxxx vij — Sanctus Adalbertus gfessatus est

Anno dom xp° j — Stephus Rex Hungar coronat

Anno dom xp° xxx viij° — Stephus Rex Mortuus est et petrus Theotuinus constituitur.

Anno domini a° xl xcvij — Berardus Epus de hungaria martirizat.
Anno dom a° lxxxx iij. — Rex Salomon et filius eius Emericus
de Berardus Epus canonizant.
Anno domi a° ꝯ lxij — Rex Ladislaus obiit
Anno domi a° ꝯ xxvij — Rex Stephanus Dalmatia recuperat
et cum honore redijt
Anno domi a° ꝯ xvij — Rex Ladislaus canonizatur
Anno domini a° ꝯꝯ v° — Rex Andreas coronatur
Anno domi a° ꝯꝯ vij — Bela Rex mastinus de regno donga
et eodem tpe hinc turlipsi patr
Anno domi a° ꝯꝯ xvij — Rex Rege hungarie a principib
occiditur
Anno domini a° ꝯꝯ xcvij — Rex Andreas transfretauit
Anno dom a° ꝯꝯ xxvij — Beatus stanislaus. viij. Idus
Octobris explet. xx. annis
migrauit ad dnm.
Anno domi a° ꝯꝯ xxxij — Per ducatum Robertum. Intro.
uenit exercitus. p Hung.
Anno domini a° ꝯꝯ xxxv — Rex Andreas cum filio suo Bela
Anno dni a° ꝯꝯ xxxvij — Mastinus Stephanus genitus. d
Rege Bela. xiij.
Anno dom a° ꝯꝯ xlj — Tartari inuadunt hungariam
Salomannus Rex
Anno dom a° ꝯꝯ lxij — Hungari occidunt. Ducem
Austrie. ante Nonas Octobr
y. non Aug⁹ mastinus Bela
genitus. d Bela geto.
Anno dñi. c. mcclxij — Bernat Patriarcha Regni
Hungarie p Ducatum Sclauonie
Sirmiensem in Sclauonia
Kanisiensem Archiepm in Cadem
in Duda Episcopi

Anno domini · mº cc l ijº Stephanus archiepus Strigonien
promonetur in cardinalem

Anno Dom mº cc l iiij Hemptigan dux Comanor
poter Rege Stephi cum mlte
alijs Baptizatus est.

Anno dom mº cc lx vij· Stephus Rex p prem sm
Belam quem ad ppria Reg
expellitur

Anno domini millesimo · cc · lx viij· tercio Idus Junij
obijt dux Bela quintus · a Rege Bela quarto Natus.

Anno dom · mº cc lxx vj · non ianij · obijt illustris
Rex · Bela quintus · sexta feria · a Rege Andrea Natus.

Anno dom Millesimo cc lxx · xº kalendas · augusti
quta feria obijt domina Maria Regina Hungar et Sepulta
est Strigonij · in Gabrin fratrum minorum

Anno dni · mº cc · lxx · Nonagº · In festo Septem
fratrum interfectus est · Rex ladislaus filius Rege Stephi ·
nijti p Comanos vxr p orbem et Frontel nominatum et
p alios eorum complices qui omes fuerunt · decapitati
p ajse Sacracanum · Anno dni millimo Nonagesº ·
die dominica · vxr in sacrato Sctj pape · Rex Andreas
coronatur filius Stephi dni filij Rege Andree · Natus
et nutritus in Venetijs · p Hungaros gnmit electus · et
gradatus · apbatus Regie maiestate · ad coronam ·

Anno dom̃ Millesimo · cc · Nonagesimo · j° Rex Andreas
filius dñi Stephi · misit cum validissima exercitu · et
manu potenti · Dnatum dnastie occupauit · absq; aliqua
gtradictõe Tewtonicorum · Alberti Regis dnastie filium
Ludolphi Rege · Romanorum · et eodem dnatu gritum sibi
plasmit militante potenter · pariter et potenter ·

Anno domini CCC xxx vij · hunc · qui et · CCC xxx vij°
Hungari Gothos pris sedibus expellunt · Anno domini
CCC Lj Gothi Italie Hungarie et vandali Gallias
egrediuntur · Anno dom̃ CCC Lxxx vij · Attyla Rex
Hunor Gallias limadit · anno dñi viij° xx° j° Hungar
Pharpalanis cum Ethijo patricio dimicant ·

Anno dñi viij° Lxxx° vj° · Attyla Rex Hunorum vsq
ad Romam pervenit et eo anno Anno transacto · Leone
papa · Sedebat regitus

Anno domini Lxxx° viij · Attyla et prefecta sedes ejus
et terrarum depopulati sunt ·

Anno dom̃ viij° v° · Attyla Rex Hunor · Gallias · et
equitaneam Danastam vendicant pervenit

Anno dom̃ · d · et xij Hungar et Bulgarie pulsantur et
Bulgari fugantur · ab Hungar · a panonia expellent
et pther Hungar ejusdem Gallcam et Italiam devastat ·
postmodum Hungar Italiam et longobardiam · devastat
pther · Almaniam ingressi sunt ·

Anno dom̃ · d · ij Hungar · qui et Avares · sup
Ejusdem in Gallias iverunt

Anno domin nat̃ · p · Hungor · vnd · d franncijs · Ve-
nerunt ptea · idem Hungor · Anthiam et thurcimbiam
deuastauerunt · et ptem Almanie · et pther · Almam · totam et
thuringiam et Saxoniam vastantes · usq; ad rhodam puenerut
et orientalem fraanciam depopulati sunt ·

Anno dn · d · viij° xxx° vij° · Hungari fuerunt · et Almania
multis cimitatibus igne et gladio assumpte · iuxta wormaciã
uerso transito · usq; ad mare Oceanum puenerunt ·

Item Hungari apud Lechfeldum interueniente ballerio
epo · uniti sunt captiui duobus · lel et Brutzio · qui
in Ratispona · cimitate suffocati sunt ·

Anno domini · d · viij° Lxj · Sanctus · Adalbertus epus
Martirizatus est · et Bessa princeps Hungarie obiit ·

Anno dom aº j° Sanctus Rex Stephanus · Coronatus
Hungarie · ad cultuam · sancte fidei populo contulit ·

Anno domini aº xxx vnº · Stephanus Hungarorum
Rex migrauit ad dom · petrus Rex regnat ·

Anno domini agillimo xxxj° · Emericus filius Stephani obiit ·

Anno domini aº xl · petrus Rex fugit · Aba regnat ·

Anno dom · aº xlij · Aba Rex · Soluitur · petrus · Rex
iterum rapit regnare ·

Anno dom aº xliij° petrus Rex obiit · Andreas Rex
intrat Hungariam ·

Anno dom · agillimo · xl vj · interficitur Berardus ·
Epus Cipritanus de monte pessien ·

Anno dom · aº · l vnº · Salamon filius Andree coronat ·

Anno domini Millesimo Lo. Andreas Rex obijt. Bela
Regnum obtinuit annis octo.
Anno domini Millesimo Lxmo Bela Rex obijt. Salamon et
Magnus fratres pontificati. Salamon cepit regnare.
Anno dñi xjo Lxxo iij. Salamon et Magnus Burbia.
viam Deuastauerat. et ppt Polonos pugnauit et Salamon vinto
est. et magnus cepit regnare.
Anno domi xjmo Lxxo vij. Magnus Rex obijt. Ladislaus
cepit regnare et pugnauit cum Salamone.
Anno domi xjo Lxxx iij. Sanctus Rex Stephanus transijt
Sanctus Gerardus Epus renelauit.
Anno dñi xjo pmo v. Ladislaus Rex. Migrauit ad dom. cum
exercitu Almo. Colomanno Ducem. ponsure de paloma cepit
regnare cum fratre suo. Almo
Anno domi xjo c lxxj. Colomanus Rex obijt et filius
eius Stephanus regnum suscepit et omni Bele euunctur
Anno domini xjo c lxxxjo. Stephanus Rex et frater eius
Bela recens coronatur
Anno domi xjmo c lxjo. Bela Rex recens obijt et
Eyessa filius eius in Regem efficiuntur.
Anno dñi xjmo c lxij Eyessa Rex obijt et frat
eius Ladislaus in Regem efficiuntur et in sexto Mense obijt
Anno dñi xjo c lxiij. Stephanus frater Ladislai Regis
cepit regnare. et Stephanus Rex filius Eyessa fugit in
polonium
Anno dñi xjmo c lxxiij. Stephanus Rex obijt. Bela

Inter eius in Regnum fuit
Anno dom aj°. ꝯ Lxxx vnj° huius epus Strigoniens Migrat
ad dom
Anno dom ꝯ c° v Bela Rex tertius obijt et frater eius
Emericus cepit regnare
Anno dom aj° ꝯꝯ vj° Emericus Rex filium suum Ladislaum
coronauit et in eodem anno Rex Emericus obijt et frater
eius Andreas de exilio exijens et regnum eius obtinuit
Anno domini aj° ꝯꝯ v Ladislaus Rex filius Emerici Regis
de Strigonio exiens et dns Andreas filius Emerici Regis
in festo penthecosten in Regem alba coronatur
Anno domini aj° ꝯꝯ xvij°. Bedenda Regna ordinatur
Anno domini aj° ꝯꝯ xxij Andreas Rex cum principibus
suis ad terram sanctam profectus est
Anno domini aj° ꝯꝯ xxv°. predonatores et Decepto
res sunt pontifices

Bela tertius genuit Andream alio nomine Endre

Endre genuit Belam quetum. qui duxit Strigonij
Bela quetus genuit Stephanum Regem potentem
Stephanus Rex genuit Ladislaum Salomon. Alio nomine Cumanicum
Ladislaus Salomo genuit Andream Regem de Venere
et idem Andreas Rex duxit in Uxorem Beatricem Magnus
filiam Karoli Andri filij Azarelli de Apulia

Anno 1479 Stephanus Kaltsori Prostranic In Campo
Frenjerumskij Turrab/
Anno 1477 Matthias Kg Cinitthum Wajwodam Hunyadi
Anno 1462 Vainoda Dragolja Matthias Kg
In Capphinitthum fud vadigit
Anno 1460 Michael Zilagij Actuarius Turrab/
Anno 1493 Turr Prostrati sunt a Prostolubus
Frek- Turrum Kubi-a/
Anno 1510 Michel Wainoda Sutherstatus Ostiz de-
Anno 1514 Crucistri Osmustrat ad Anastas Regem
Anno 1515 Joannes Wainoda Siebenb Sub Joanne
J Turrab suis Prostigatus/
Anno 1529 Cæsar Suleiman Ob Weijtamni suis
Qui iz Sed Anno Joann Kgd in Buda sua Kaiz
Conserdrui/
Anno 1530 Buda ad Kgd Joannem iz Britti obsso
wraz/
Anno 1534 Brijtti Jn Cinitt- Mogojros transsum-
Qrijt/
Anno 1540 Joz obitum Kgis Joannis Buda obsso
wraz/ Gremudo Anno 41 Ad Manus Cæsa-
Turrarum (Vzmeszk) Or-m-niz/
Anno 1543 Strigonium iz Alba Regali Prop-
offugnan Osiz/
Anno 1561 Cæsar Suleiman Am Arn
Sijgethuara offugnass iz Vbi Zalanis

Anno

Anno

Anno

Anno

Anno

Anno

Anno

Karolus Rex genuit Lodowicum Regem Andrea
Regem Apolie et Sthym Unem

Lodowicus Rex genuit Araniam Reginam et ibi
Regnus Inastenimus Defunct et ipa Arania Regina fuit Uxor
Sigismundi Regis et Interfuit ipe Sigismundus Qui genuit
Elizabet Reginam Uxorem Alberti Regis Hungarie

Albertus Rex genuit Ladislaum Regem Hungarie
qui Natiuitus fuit in Strigonia

Andreas Rex Apolie genuit Karolum primum Qui
Unde p Blasium Forgatz extitit interfectus

Karolus item genuit Ladislaum Regem Apolie

Ladislaus Rex Apolie genuit Johannam Reginam
Apolie qua Uxorem Regnum Donauit et postmodum Regi
Arragonie Aragonie qui quidem Rex Aragonie possidet
etiam Depnti

Anno 1438 Quintus Bassarabe transiuit et Ruscam turcas
obstra fuit
Anno 1453 Rex Mathyas uxorem Constantinopolitanam
Anno 1448 Joannes Waiuoda transiuit Bulgariam
Rigo uastauit ad turcos
Anno 1455 Ferina obsidio Nandor Albam fuit a Ruscabi
Turcis Joannes Waiuoda
Anno 1455 Clausit diem 14 Septembris Albe-Regie
Anno 1456 Joannes Capistranus obiit Belgrad
Anno 1458 Corui[illegible] Rex Mathyas
Anno 1459 Joannis Mohacz

Anno ab Incarnatione Domini M° primo

Stephanus Rex coronatus est

Anno dni M° XXXj° Obijt Emericus filius Stephani Regis

Anno dom M° XXXiij° Obijt Sanctus Stephanus Rex Hungarie
et eodem anno effugatur, Petrus Rex Hungarie

Anno dom M° XXXXj° petrus Rex eicitur et Abba in Regē
elevatur

Anno dn M° XXXXiij° Abba Rex ordinitur et Idem petrus
in Regem elevatur

Anno dn 1018 Andreas Rex coronatur

Anno dn 1001 Henricus Imperator Pannoniam intrauit

Anno dn 1073 Salamon filius Andree Natus e in mund

Anno dn 1074 obijt Andreas et Bela in Regem coronat

Anno dn 1081 Salamon Rex fugit et Bessa succedit. Rege

Anno dn 1088 obijt Bessa et eodem anno Sanctus Ladislaus
coronatur in Regem

Anno dn 1083 Sanctus Rex Stephanus Canonizatus e

Anno dn 1092 terre motus factus est Valdemarus

Anno dn 1091 obijt Sanctus Rex Ladislaus et eodem
Anno Colomanus est coronatus

Anno dn 1101 obijt Colomanus Rex et Stephanus
succedit in Regem

Anno dn 1128 obijt Stephanus Rex et Bela regnat coron^tur
in regem

Anno dn 1142 obijt Bela Rex regnat et eodem anno
Bessa coronatur

Anno dn 1147 Bessa Almamum mittunt et fugit
Germanum cum suis exercitu

Anno dn 1186 obijt Bessa Rex et eodem anno

Bessa filius emsdē coronatus in Regem

Anno dñi 1112 Samuel Rex laudis canonizatus est

Anno dñi 1141 obiit Bessa Rex et eodem anno

Geminus filius eiusdem coronatur

Anno dñi 1142 obiit Rex Geminus et eodem anno Andreas

coronatus in Regem.

Anno dñi 1146 Bedrensis Regina occiditur ab Hungaris

Anno dñi 1151 Andreas Rex terosolimam expuit

Anno dñi 1234 Sancta Elyzabeth coronatur

Anno dñi 1235 obiit Andreas Rex Bela primogenitus

eius coronatur in Regem.

Anno dñi 1239 Stephe filius Bele natus e in mus

Anno dñi 1241 Tartari intrauerunt Hungariam

Anno dñi 1243 Stephe filius Bele coronatur

Anno dñi 1258 Imp Austrie occiditur ab Hungaris

Anno dñi 1269 obiit Bela Imp filius Bele Regis

Anno dñi 1270 obiit Margaretha filia Regis Bele et

eodem anno obiit Bela Rex Stephe primogenitq coronat

Anno dñi 1287 tartari rursus intrant Hungariam

Anno dñi 1289 Ladislaus Rex occiditur ab Hungaris et

a Romanis et eodem anno Andreas Rex filius Stephi

coronatur in regem

Anno dñi 1289 obiit Andreas Rex et eodem anno

Karolus coronatur in Regem.

Anno dñi 1342 obiit Karolus Rex et eodem anno Lodowicq

filius eiusdem coronatur in Regem.

Anno dñi 1381 obiit Lodowicus Rex

Anno dñi 1390 obiit Maria Regina et eodem anno

Rex Sigismundus regnare incepit

Anno dm 1401 captus est Sigismundus Rex

Anno dm 1431 obyt Rex Sigismundus qui fuit Impator

Anno dm 1438 Albertus dux Austrie in Regem coronat

Anno dm 1439 obyt Albertus Rex

Anno dm 1442 fuit magna pestilencia pt vocatom Regin

Hungarie

Anno domi 1439 Natus est Ladislaus Rex filius Alberti Regis

et eodem Anno coronatus est

Anno dm 1411 obiit Rex Ladislaus inter Bohemos

Anno domi 1458 Mathias Rex filius Johannis - Buthemator

elenatus est in regem

Anno domi 1464 Idem Mathias Rex Coronatus est

Item Anno 1490 obiit rex mathias

Item Anno domi 1490 Rex Ladislaus est Coronatus

Eod Anno [illegible] intravit Polonik et Almanik et multos

Boslauder Hungarias et Eod Anno obtinuit Albertus

Item Anno domi Millimo Quingentesimo sexto Serenissima

dna Anna de Candalle Ppses Ladislay Regis fuit desponsata est

In Hungaria et Coronata est ossbe In festo Michaelis Archangli

Anno 1516 Wladislaus Rex Hungar: obyt

Anno Dom 1526 Ludovicus Rex Hungar filius Ladislai

Regis Ferit Juramentum Mohatschiam Fera 2a Festum Sancti

Stephani in quada Ripa In festo Sancti Nicolai Ep

Eod Anno In festo Sti Martini Ppsor Joannes Rex

Electus Coronatus Domum Habitant In quior

1538 Justicia Bremis anno Termino Quinquagesimo 15to

feria Quarta in die Kalibaldi Epi Quod Quatuor Horas

Quartam et Quinta Post Meridiem

Anno 1540 feria Quinta In festo Marie Magda

lenes Diem Tredecimum Aldenburgensis

Infra Annorum dom. ajo CCC tricesimo. Ire Karoli
Regis non seruantur.
Infra Annorum dom. ajjjmo CCC Sexagesimo sexto
Ire Lodomiri Regis non seruantur
Infra Annorum dom. ajjjcmo CCCC quinto. A
festo sčr Dionisii Ire dom. Sigismundi Regis
non seruantur. Et nec in forma Regni Regni seruantur
Ire eiusdem. Sub Impiali Sigillo emanate

Ire dominorum Andree de Veneris et Stephi
filij Bele ultimi tpo sui dnatus emanate. Sub
ullo sčr titulo. Nos Stephus dei gratia Inuior Rex
Hungarie &c non seruantur.

Littere Othonis et Wenceslai dr petij Regum non
seruantur
Quattuor Reges Stephus. Andree. Salamon Bela ꝙ̄ Geysa
Gone Ladislaus et Kalman Stephus. Geysa ꝙ̄ Bela
Bnessa et Stephus. Ladislaus. Stephus. quinus.
Bela Emericus. Ladislaus. Andree secundus
Quinc Bela est quintus. Stephus. Ladislaus quam ipe quintus.
Andreas Venetus. Karulus. Lodouicus. Sigismundus.
Sex erant in Regno Hungarie nomine Regis
Petrus Athenotimeus. Abba. Hungarus. Uenit ꝙ̄ Bohemos
Ry. Sigismundi fuere sed non primilegiat

Hic Intitulatur ordinat Alphabet hec quid valeant

A prebet a mille quingentos octome tento unde servat
B portat mille que damus esse trecentum unde sonat
C Non plus q̄ centum constat habere latratu C ſi
D Velut d portat que quingentos bramus unde ſi
E & quoq; dimentum cu quinquaginta teren uL ſe
F ſe more ſuo dat quadraginta tenen xL
G g̃ octoginta mille mantibus offert Lxxxx ſi
H ſert dimentum cum ſit ſpiraro quieta CC
I ſ q̄ primum sonat unum mare designat I
K cadit centum cum quinquaginta patum CL
L designat mille qui quinquaginta curatur L
M donat mille qui prospectio dicitur esse Mille
N octoginta mille mutuantibus offert Lxxxx
O mille gestat qui mille ordine exstat xj m
P Quadringentum mille designat ubique
Q velut r mille quingentum portitat inse uuuc .....
R ceritat mille quos octoginta curantur Lxxx
S sonat mille quem scribit bis octo viij
T tibi dat centum cum Sexaginta receptum I C°
V ceritat quoq; cum dudum si sit curatus v
X signat mille quem nos bis quinq; curamq; x.
Y bis presentat centu cum quinquaginta pronetum CL
Z ultima tm. dat bis mille q̄ trecentum 2300
Sic erit numerq; Millesies Mille finitus ...

22. 32.

Helv.

Bolyai - Kvt.

Ms. 382 - 383.
(colligatum)

1) A coll. első darabjának címlapja.
2) " " második " "
3) " " harmadik " "
4) " " negyedik " "
5) XV. szdi papirhéríat az astrolabium készítéséről. Incipit. (f. 1.)
6) Desinit és a kör. munka incipitje.
7) Desinit.
8) Egy geometriai műszavakat tartalmazó gyüjtemény a XVI. szd. elejéről. Incipit.
9) Az előbbi héríat desinit-je.
10) A coll. hetedik darabjának címlapja.
11) Zenei kéríat a XVI. szd. első felé-ből. Incipit.
12) Az előbbi kéríat desinitje.

IOANNIS
REVCHLIN
PHORCENSIS LL. DOC.
DE ARTE
CABALISTICA
LIBRI TRES LEONI
X. DICATI.

Cum Priuilegio Imperiali.

Sum ex Bibliotheca Nicolai Galli Serv. Cl. Regis Franc. Primi Archiatri. Ao 1629.

Sum Andreae Kempleri, emptus ab Andrea Lichtenfel Francofurtense

Rathemalogiū pri=
mr ptis Andree alex=
andri Ratisbonēsis
mathematici sup no
uam et veterem loy=
cam Aristotelis.

Hermannus Buschius pasiphilus
lectori. Epigrama ex tempore.

Crisippi: et Zenonis vox hoc est cognita multis
Precipiens alium: quemqꝫ iuuare: virum
Nanqꝫ hominem docet hec hominis ratione creatum
Inter se vt socio cuncta labore ferant
Inqꝫ vicem vt prosint homines sibi: siue docendo
Siue alio quouis more: modoqꝫ valent
Istud Alexandri q̄ pulcre obseruet amussis
Quo nil nobilius: tota mathesis habet
Hoc tibi dicet Opus nitidum: charissime lector
Quod modo de lima: protulit ipsa: sua.

Joannis Marliani questio de caliditate corpoz humanorum tempore hyemis z estatis z de Anti paristasi.

383

Perspectiua Joannis pisani anglici viri religiosi vulgo cõ

munis appellata rationes visus in radiationibus ac li: neis visualib⁹. atq; speculares formas imagies /ideasq; visuas / necnon reuerberationes refractiones linearum physicalium ad vnguem vsq; declarans / In florentissi: mo gymnasio Liptzensi emendata atq; in figuris q̃dili: gentissime rectificata.

Liber ad lectorem

Alatum formauit opus saturnia Juno
Versicolor pennis pauo superbit auis
Stelligera prestat cauda spectacula vulgo
Et spectatori gaudia vana mouet
At me multiugis pisana minerua figuris
Preponit: speculis alta referre iubet
Que physis ostentant faciem gazas quoq; dulces
Abstrusas huius quas penetrale tenet
Que doctis radijs geometrica dona ministrant
Dona quibus Pili nomen in orbe sonat

Astrolabium sic
fit construct. Vi
delicet Tabulas Kalendarios
factus adhuc aptus
quarta una ritius
est grossior et amplior puta
inferior ꝑ unū ꝑpo nouē nu
meratē. et tales plenius tabula
rū dico ut trium ut quatuor
ut vi ut quotcūq sint summe
pertransiendo astrolabia exem
plaria adhuiusmodi regiones
valentia et hoc attingit ꝑ
diuisionē poli descendo cor
dam unam inquam qualibz po
nas tres circulos qm̄ cap
rorum et est pro equatore omnibz
Kalendarijs libris et ancris ut
est equinoctialis Cancri vo
cand ꝑ z inferior et minor
duobus quidē circulis pe
dibz ponto tenetur immediate
vni cardini duo circuli ut
trimitate reflexio tui stili ad
placitū appetenti adaptatus
vnq̄ calami obi qm̄ subi
gradibz et nus gradus qui
culibz imperatorum notat et
tales ad duobz inferioribz
mine et equinoctialibz semp satis
ad unguem et per ſ. fenis astrola
bii dispositio ꝑ circuli quadra
bis adiobz diametris quas
diametros et nubis lucidis
mihi medio b Ut iam
signus applicit ſ a ponat
ni meridie obi ponit
lla c et circulus sue tenacula
instrumti b moriente c mi
oppositu a et ꝑ meoppositu b

Deinde formas circulū ma
chas sue libre quota equinoctialis

vbor modo duude quatuor quarte
circuli capiatur quota ab a usque
b eadem ꝓtes talis duodecies ꝓpo
prima et sic minus ꝓtes et sic etcet
et sic cum quod omnes semide quasi
nduas et erunt ſſ semide quasi
nquinq et erunt 90 viz Deinde
pone regulas sup vigintia tres ꝓtes
i gradus triginta tui mitta et signum
tui 2di ꝓpositionem arcuata
ptes quando ab a usque b et no.
go Et oralia ptes sup punctum
g et ubi regula absciderit diametros
a c et medium circuli sue linea
diuidentur circuli a fac punctum
Postea pone pedem cum mensu
cuiuslibet circuli apertum et fac cir
culum insuper tangendo punctum
tui et tunc circuli circuli quadrabis
signando 90 tres quadrantuas ut
patuit pus insigniendo ponendo ſ
et h et pone f sub a et sub b
et sub c et sub d duo sic pone
regulas subtendo arcuata ptes et
arcilla ptes sup vigintia tres gradus
et vigintia tua mitta 2a ꝓpositionem
et sup punctum g fiunt sic
vicesq̄ gradus ut ſ et ubi 1a
intersecat circulum arctus et libre fac
punctum manifestum Deinde poc
regulas sup punctum ꝓdictum arcuata
ptes et oralia ptes sup punctum b
usus ordinatez et ubi regula mit
tunt diametros a c fac punctum
manifestum sup quem affixe circu
lum qui vocat tropicus estualis
et dz esse meridie ꝓdictus idem
pone tabulas addictas quot sunt
sidus tuus velle et hoc addendo
tabulam essentiam complementum
astrolabij eta ut astrolabium ne
quaq̄ tabulas vndiq̄ excedat nec
insuper nec latitudine

dima tanta mō magna
plus plus duodenario p3
23 ℔ 30 m

383

mfrac capillos aut longos ma"
frat homo pulcer honestatz
habet a sumta pulchra regia
decabilis corpis & odoris suauis

Dus facit natd rubei colois
cio quidd obstadate & adusti
one ac si mfole stetisset & m
facie eq facit gna oculos pau
nos corpis autez & grossi gnitor
pessq quoias hoies adultem q

Sol facit natd sud carnosid
facie pulchra colore albid ad
quadaz atenuate bene barbatid
facit & longos capillos subnd
aiaz mudi sui idolatra ypocte
& iustos mappanas (cruciat

Venus facit natd moralib
& supabis carnosi mediocter
medie statuid subnd aiaz assibi
lid loquite & studentez mappi
cid & ornatu corpis inadente
suauid

Crurius facit homez ad
corpe gracili sutis applete & bar
be pulcre & rare subtilord
labioz & nasi subnd aiaz va
riete habetes opinam bonmo
rie & homd ppsid & multos
vapuid mos no tamd sortud
tur medd

Et sic z finis

Um q
libet lor
minalis sua
substancie v
tilitate &
permanet m
tercaz ip
sius ordi
lentissime
Hpolatus subdignitate & gradu
natd oputat Dicit n minore
sanitate oservad & sic pdita sint
eadez restaurad Huiamodi n gen
ad na2 sit dissolubile patet n
cottidie taz pomultos pozos
pz manifestos fluxu alteracom
subiacet & corruptom arte nec
dianali ipmd costitucte maxime
indiguit Si n ut mp gal in
tlo ipmd act impossibile & im
mutabile & sp manet noptid
apud michil indiget arte osti
tucte ipm Crd vco mutn2 & cor
ruptn2 no oppuas pz Hpocbat
apmo opstdiaz ca2 p qc indiget
Omib ai quam corpis mutaci
aut z nati aut ginaci plura
z pmuis ad aialib & tle nas
centibz opluaco adpenectute &
fmd vite ispz adduas Juxta
illud Oui orta occidue & aue
ta senescut Omib natz nc2 aad
subtract dmo qz mutoat2 me
diat2 & oppuat2 Hiuq mutacoz
impossibile Explicb no sicut
& caz sua mutraud alteat pa
tn2 ni esbe ea forme alt ut
pasce Quod a forma adiuncta
suo subo adduat te adesse p
& sua passe subiecto fat dca
Cotingeb a qu muta z q fit
ab amibz extrinsecab ut ad frano

383

Venus — femina gratia
Iuno — margarita
Minerua
Margaretha
Perla alba perlen

Sol — Gold

Luna — Silber

Mercurius — Quecksilber

Iupiter — Zinn

Saturnus — Bley

Mars — Eysen

Caput draconis
Cauda draconis

Aries — Widder
Taurus — Ochs
Gemini — Zwilling
Cancer — Krebs
Leo — Leo
Virgo — Jungfraw
Libra — Wag
Scorpius — Scorpion
Sagittarius — Schütz
Capricornus — Steinbock
Aquarius — Wassermann
Pisces — Fisch

Caput — Haupt
Cerebrum — Gehirn
Cerebellum — Hirnlein
Frons — Stirn
Supercilia — Augenbrawen
Oculi — Augen
Palpebre — Augenlider
Nares — Nasen
Auricule — Ohren
Genę — Backen
Labia — Lefftzen
Dentes — Zähn
Gingiue — Zanfleisch
Lingua — Zung
Guttur — Gurgel
Barba — Bart
Mentum — Kinn
Collum — Hals
Gula — Gurgel
Spina — Rückgrad
Humeri — Schultern
Brachia — Arm
Cubiti — Ellenbogen
Manus — Hend
Digiti — Finger
Vngues — Nägel
Pectus — Brust
Mamille — Zitzen
Venter — Bauch
Vmbilicus — Nabel
Latera — Seiten
Renes — Nieren
Pudenda — Scham
Femora — Schenckel
Genua — Knie
Tibie — Schienbein
Sura — Wad
Pedes — Füss
Talus — Knöchel
Calx — Ferss
Plante — Fusssolen
Digiti — Zehen
Vngues — Nägel

Sanguis — Geblüt
Flegma — Flegma
Colera rubea — Gallen
Colera nigra — Schwartz Gallen
Melancolia — Melancolia

wantz pheffer
wantz samff
wilt salue
wilt stöuar
wilt rasse
wilt hoppe
wilt wurtzwang
wilt bonet
wachs man
wantz wasserminze
wasser minze
wilde wegke
wolstendwurtz
wolbastarde
wilt rauch
wilt minen grüne
wilt wurtz blümme
wilt erbasch
wilde verbain
wolkan baum
wen trenbil
wat bael
wat bonne
wasser sende
wallende distel
walt myrtz
wantz wurtz
wedendpa
wande krautz
wolmut bosten
wolue swmlich
wald wasch
wassz vnd homp
wassz vnd tzwibel
wil semmel
wilt borbis
wadeba
wilt merk wilt rappa
wolde lattig
wayst oder ser
wyde
blasts syde
wort kum
wirbin
wintir grüne
bantzil grune
bantzil
wantz
wilde kne
warhandt klar
wantz wurtz
wilde cardimome
bucht
wantz distel
wilt tanne
warbz vgenz warbz
wasserdanz
wilt umgele
wilt passaran
wilt schaulan
wegbrait
wegkan kegen

wantz fol
wilt fol
wantz wilt galgan
felt komel
welsche nus
wald und illbaum
wilde nus
wilde rube
wan rabe
wan storck
wilde
wan stein
pauk
wilder wurtz
wilde wundt blume
wildt ange
wilde ange
wilt man
wilt wurtz
wantz hones wurtz
wantz frolen
wolbastano
wingartraut
warm stein
alle vogel wirbin
wilde
wilt kolist same
wilt sprig
wilt rosz
wiltrorbe
wen bel

P

wilde
wilt bonen
wilt rum
wilden laub

wilden baumen
wilden klar
wild wisop
wilden ber
wilden semest
wilgras
wilden holtz

Lapidat Semina Apothecarij
et Judeorum Graeco Arabico et Latino
Scientiarum Disputata Anno

382

Joannis Stöfleri Justingensis
germani Tabulæ Astronomicæ.

Verarum mediarumq; coniunctionũ & oppositionum Solis & Lunæ exactissima supputatio pro omni tempore. Et toti propemodum Europæ accommoda.

Cyclorum patrum antiquorum de coniunctionũ & oppositionũ reditu imperfectio & fere redargutio.

Eclipsium luminarium prædictio.

Georgii Simler Vuimpinensis Tetrastichon

Iuncta simul uel quando soror, contraria phœbo
Si quis ad Europam & tempus in omne cupit.
Calculus & ueteris emendator quoq; cycli
Si iuuat, hoc ipsum nobile pandit opus

382

Teleki - theca

Ms. 43.

Cicero - Vegetius - Frontinus

(XV. szd. Kódex)

1) Incipit (f. 1.)
2) f. 7v. (iniciale)
3) f. 20v. "
4) Desinit (f. 46v.)
5) Vegetius incipit (f. 47)
6) f. 49r (iniciale)
7) f. 111. (Desinit s Frontinus incipit)
8) f. 174. (desinit).

Res militaris in tres diuidit pres Equites pedites Classes Eqtu alas ab eo qp ad silitudne alaz ab utraqz pte pregat acies- que nuc uexillaoos vocant; a velo q'q uelis- hoc e famulis vtuntur Est et alud genus eqtum q legionary uocat pterea qp comeqn sint legioni Verū ipi pedi tes in duas diuisi sut ptes h est in legiones et in auxilia Auxilia a socijs uel federatis qe tibus mittebat legio aut ab eligendo appllan di est, qd uobulū eoz desiderat fide atqz dilige tiam. q milites phantur pducendi uo tyrones st sp ad tapum et sedm matricule ordne i acie dirigendi ita vbi simplex extensa sit acies n quos semnis nec quas habet trenaturas vbi equalis ulnarū spacio mles distet a mlite Et prapiendū ubi subito duplicent acie ita ut i ipo impetu esse aliqe rnde solet ordo suet Terto prapiendū ubi quadratā aciem repete constituant Quo state m trigonū qe tuneu vocant acies ipā utenda est Que ordnacio- plurimū pdesse consueuit m bello Auxiliaes conducuntur ex dnersis locis ex dnersis nus uementes Nec disciplina inter se nec notiaz n affectoe consentiut Alia mstituta Alius inter eos est usus armoz Necesse est autem tarde ad victoriam puenire qui discrepat an

M. Gr. Teleki Sámuel Ur Exljának
Erdélyi Könyves Gyüjteméne
nge Tőzé ajánllya Tiszteletel
Mantia Györgyik

T uarus qde ille et haec arpinatis
quereo agnoscit. sepe a me lecto
i mario Sm manet illa queratis
Hec est profecto Etem est sane ver
manet uo attice nr et sep manebt
Data em est ingenio Nullis em ag
cole cultu stirps tta dnitia qm poete ipsu seiari
pt Atticus Quo tade mo q̃nte aut quale e ipse
qd poete ferut Michi em videis frem laudando
suffragai tibi Q sit ita sane vm Verumptn
du latine loquetur lre quereo huic loco no deit
q mariana dicat. ea q̃ ut aut scæuola de fratris
mei Mario canescet sculus imabi mi forte
athene tue sepitina m arce olea tene potuerit
Aut qd homerus ulixes deli se pterea et tenera
palma vidisse dicit hodie mostrat eade mlta
q̃ alia multis locis Ducnus comemoratoe ma
ner qm natiua stare potuerut Quae gladifera
illa queratis qr qua olim euolauit nuda silua
ninoms als ionis nuda visu figua mit sit
her Sed ca ea tempestas vetustas ue cosupserit
tu eit hvs m loas querens qua mariana queratis
uocat no dubito id quide Sed her ita no qr
te q̃nte quero Verum qr ipo poeta eni ne ilsq hat
queras fuerit an ita fctm de mario ut coram
audeis Respodebo t eade sed no ante q̃ ipe
tu mihi respondeis attice Certe no longe a tuis
edibus ambulas post qrcessu suu Romulus

proaul
Templu
ne sic a
orrida
Nusq
ne mi
memo
ta ne
memo
postul
cum p
m isto
quigu
numi
tant
Lacs
ca
non
hist
bul
mn
dn
tra
m
t

velmt nosse carei pares ē educatr q̄ sapiēa
laudata quidē a te ſtrut' q̄dē et nē
rurſus hēc ptmet ptmū ad ea pompom
de quibꝫ acturi iā ſumus que tāta ee uolu⁹
Non em erut mſi ea fuerit vn illa manāt
ampliſſima Demū alē dēide facō et libēt'
et ut ſpero rēte q̄ ea cui⁹ ſtudio teneor q̄ſ
meriū quecūq̄ ſiū efficat · nō possū ſilētio ptra
re Vera fauis et meito et ipē fiut q̄ id ut
dias m hōr ſmone fatendū

Sed ius ne qm eſt ſatis iam ambulatū
et ubi aliud dicēdi mtēū ſumendū eſt
loriū mutem⁹ Et īſula q̄ē fibreno
ma opmor illi alteri flumī nomē eſſe ſmom
reliquo demus operā ſedētes Pane quidem
nā illo loco libētiſſme ſolco uti · ſiue quid meū
ipe cogito · ſiue q̄d ſcīo · a legō Equidē · mic
potiſſmū hūc venerī ſaciari nō quco magīar
q̄ uillas et pauimēta marmorea et illaqata
tecta cōtempno Ductus id aquariī · q̄ſ uſti
nios et euripos uocāt · q̄s nō cū hōr videat
irriſcāt ſtaq̄ ut tu paulo añ de lege et d' nre
diſſerēs ad naturā referebas oīa Hic ī ipis
rebus que ad reqem · aīm q̄ delectatōr ſtrūt
natuā dnātur Quare antea mirabar nichil
em hys ī locis · mſi ſacra et mōtes cogitare ſd
q̄ ut facerē · et orōmbus mduebar tuis et ver
ſibus Sed mirabar ut dyn te tā valde hoc